

Dr inż. arch. Natalia Przesmycka

Transkrypcja nagranej wypowiedzi video na temat:

OCENA DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ, PRODUKTÓW I USŁUG W ASPEKcie ARCHITEKTONICZNYM

Aktywność społeczna, bądź też nasze wykluczenie społeczne w bardzo dużym stopniu zależy od tego, jaka jest jakość przestrzeni, która nas otacza. Przestrzeni rozumianej w bardzo wielu stopniach i wielu skalach. Od przestrzeni urbanistycznej, przestrzeni publicznej przez przestrzeń poszczególnych budynków, obiektów architektonicznych, aż po cechy fizyczne przedmiotów codziennego użytku. Te wszystkie elementy, wiążą się z projektowaniem architektonicznym i mają bezpośredni związek z tym jak funkcjonujemy w przestrzeni społecznej.

W tym momencie, w naszym kraju można oszacować liczbę osób z różnymi niepełnosprawnościami pomiędzy cztery i dziewięć dziesiątych a może nawet siedem milionów osób. Mamy do czynienia z rosnącą populacją osób starszych, ale również takie niepełne możliwości korzystania z przestrzeni publicznych wiążą się z różnymi okresami naszego życia np. wychowywanie małych dzieci, rodzice z wózkiem, czy nawet przemieszczanie się w przestrzeni z cięższym bagażem, walizkami. To są momenty, kiedy musimy myśleć o użytkownikach przestrzeni jako o osobach z różnymi możliwościami, z różnymi potrzebami. Ja celowo chciaabym unikać w mojej wypowiedzi słowa „niepełnosprawność”, ponieważ to o czym chciałam powiedzieć to nowe podejście, nowa filozofia projektowania w różnej skali. W skali od urbanistycznej przez architektoniczną do małej skali - projektowanie tzw. uniwersalne.

Pierwszą zasadą projektowania uniwersalnego jest zasada sprawiedliwego wykorzystania przestrzeni, czyli równości i traktowania wszystkich użytkowników danej przestrzeni, jako osób o różnych potrzebach. A nie stygmatyzowanie

Copyright © 2019. All right reserved by Fundacja Neuron+

Ocena dostępności przestrzeni publicznej, produktów i usług w aspekcie architektonicznym - wypowiedź eksperta Fundacji Neuron Plus.

Adres strony internetowej na temat kampanii <https://stopbarierom.pl>

w pewien sposób tych niepełnosprawności przez samo dostosowywanie. Ta zasada sprzyja właśnie zapobieganiu segregacji i ta zasada sprzyja również zapewnieniu prywatności, bezpieczeństwa czy też intymności - w zależności od tego o jakiej przestrzeni mówimy, czy też o jakim budynku. Jest to bardzo ważne, żeby za pomocą różnych rozwiązań architektonicznych nie prowadzić do sytuacji, kiedy np. osoba o niepełnosprawnościach musi dopominać się o pomoc, prosić o nią - jest to absolutna ostateczność. W projektowaniu uniwersalnym tego unikamy.

Kolejną cechą projektowania uniwersalnego jest zauważalna informacja. Informacje obecnie są również przedmiotem badań naukowych, jak robić je, żeby były coraz bardziej czytelne. Jest mnóstwo sposobów na jakie możemy się komunikować z ludźmi i te informacje do przestrzeni wprowadzać. Oczywiście, najprostszą z rodzajów informacji jest informacja wizualna. Niby prosta, a nie taka prosta, bo znaczenie tutaj ma zarówno wielkość czcionki, dobór czcionki, jej umiejscowienie, tło na jakim się znajduje ale też różnego rodzaju piktogramy, po które coraz bardziej często sięgają projektanci, żeby ułatwić właśnie dostępność do pewnych stref budynku.

Oprócz komunikacji wizualnej należy pamiętać o tych użytkownikach, którzy nie mogą z niej skorzystać. Tutaj oprócz informacji np. w formie alfabetu Braille'a bardzo popularne są informacje dotykowe, która są zresztą atrakcyjne dla wszystkich użytkowników przestrzeni np. jeżeli mamy plan budynku, który możemy dotknąć i zorientować się, w którą stronę przemieszczać się, jednocześnie mając poczucie dystansu jakie nam pozostaje pomiędzy poszczególnymi punktami.

Dla osób niedosłyszących czy też noszących aparaty słuchowe, świetnym rozwiązaniem są pętle indukcyjne, które umożliwiają odsłuchiwanie informacji, bezpośrednio przez aparat słuchowy oraz też informacje dźwiękowe, oczywiście przygotowane w specjalny sposób, bardziej wyraźny, bardziej dokładny. W zasadzie nie zależnie od tego o jakiej informacji mówimy, kluczowe jest tło w stosunku do tej informacji, żeby informacja była czytelna. Też nie należy informacji traktować jako jakiegoś zła koniecznego. To jest naturalne dopełnienie każdej przestrzeni publicznej, każdego budynku.

Jeżeli patrzymy na dany obiekt architektoniczny, czy jesteśmy w przestrzeni publicznej - patrząc na tę przestrzeń czujemy, że korzystanie z niej nie zmusi nas do podjęcia jakiegoś większego wysiłku fizycznego. Nie będzie nas kosztowało zbyt wielu sił. Jest to szczególnie ważne w przypadku osób starszych, które często boją się wyjść z domu, dlatego boją się co może je spotkać w tej przestrzeni. I tutaj chyba taką najprostszą, najprostszym przykładem, najprostszą zasadą projektowania jest ilość ławek w przestrzeni publicznej. Taka prosta, banalna rzecz jak ławka w momencie kiedy występuje w zasięgu wzroku powoduje, że czujemy się bezpieczniej i mając jakieś ograniczone możliwości ruchowe jesteśmy w stanie się w przestrzeni przemieszczać.

Różne badania wykazują, że na przykład osoby poruszające się z chodzikiem powinny mieć zapewnioną możliwość odpoczynku w odległości ok. 50 metrów. Taka druga wielkość to jest 150 metrów, ale wydaje mi się, że tu bardziej logiczne, niż kierowanie się tylko i wyłącznie właśnie wielkościami metrowymi, jest po prostu zapewnienie w przestrzeni dostępności wzrokowej. Widząc, mamy nadzieję, że damy radę dotrzeć z jednego punktu do drugiego.

Kolejnym elementem, który w przestrzeni publicznej powoduje, że mamy większy komfort z jej korzystania, właśnie nie mamy tego problemu z wysiłkiem fizycznym, jest obecność np. barierek, balustrad. To są elementy obecnie dosyć często z przestrzeni usuwane jako elementy, które pewien ruch mogą blokować. A jednak, jeżeli są odpowiednio usytuowane mogą one sprzyjać funkcjonowaniu w tej przestrzeni osób starszych, osób z problemami z poruszaniem się.

Jakość przestrzeni publicznych, jakość obiektów architektonicznych czy poszczególnych przedmiotów to są elementy, które przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu. Funkcjonowanie w przestrzeni publicznej jest możliwe dzięki temu, że wiemy jak z niej korzystać. Wiemy, że jest możliwość z niej korzystania, a z punktu widzenia projektowania tych obiektów mamy świadomość, że zrobienie czegoś ponad normy, ponad przepisy przyniesie wszystkim korzyści. I tu kluczowe są akcje informacyjne. Akcje informacyjne, akcje edukacyjne, akcje aktywizujące i wszelkiego rodzaju

informacje kierowane do bardzo różnorodnych odbiorców. Akcja Fundacji Neuron Plus - Stop Barierom idealnie wpisuje się właśnie w takie całościowe myślenie o problemie szeroko rozumianej niepełnosprawności albo raczej różnych potrzeb i różnych użytkowników. Kampania informacyjno-edukacyjna "Stop Barierom" organizowana przez Fundację Neuron Plus jest konieczna z punktu widzenia właściwego myślenia o użytkowaniu przestrzeni, ponieważ bez świadomości jak możemy w takiej przestrzeni funkcjonować, bez świadomości, że są możliwości, żeby było lepiej, zmiany będą szły dosyć wolno. Potrzeba szybkich zmian, żeby przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu jest kluczowa i myślę, że właśnie dzięki takim kampaniom nastąpi to bardzo, bardzo szybko.

Partnerzy

PKO BANK POLSKI

FUNDACJA BGK

FUNDACJA ORLEN DAR SERCA

FUNDACJA KGHM POLSKA MIEDŹ

TOTALIZATOR SPORTOWY

MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO

MINISTERSTWO INWESTYCJI I ROZWOJU

Copyright © 2019. All right reserved by Fundacja Neuron+

Ocena dostępności przestrzeni publicznej, produktów i usług w aspekcie architektonicznym - wypowiedź eksperta Fundacji Neuron Plus.

Adres strony internetowej na temat kampanii <https://stopbarierom.pl>